

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGASZDASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Négy hasábos petit sorát 5 kr.
Nagyobb terjedelmű a főtáblán
hirdetéseket alk. szerint a leg-
olcsóbb árért vételekkel fel-
bőlyegdíj minden külön bejelölés-
től 30 kr.
„Nyitár”-ben megjelenő közle-
mény minden petit sora 20 kr.
Hirdetéseket felvételek a kiadó-
hivatalban, KUTASI L. KÖNYV-
NYOMÁSÁBAN, valamint ZICHNER-
MAN H. köv. Irodájában is.
Név nélkül vagy bérmentlenül
beküldött kéziratok nem vétel-
nek figyelembe.
Kéziratok vissza nem
adotnak.

Előfizetési árak:
Évi és postán küldve
Évi ár 10 frt — kr.
Fél évi 5 — —
Negyed évi 2 — 50.
Egyes szám 5 kr.
A lap szellemi részét illető minden
közlemény főlapra. Vélemény-
ek, feladványok, a szerkesztőség
bérmentes közlései.
Előfizetési helyek:
BUDAPEST: K. LAJOS és F. J. J. K. LAJOS
KÖNYVNYOMÁSÁBAN és a kiadóhiva-
talban KUTASI IMRE könyv-
nyomdájában és a postahivatalok
otthon.

Szokatlan hangok.

(r. e.) Szokatlan, valóban szokatlan hang volt az a főrendek házában, a melyet báró Prónai Dezső hangoztatott, midőn a felirati vita alkalmával (nevezük egy kis jóakarattal vitának a főrendek által folytatott tárgyalást) azt mondotta, hogy két különböző gazdasági jelleggel bíró ország, a melyek egyike primitív, másika fejlett közgazdasággal bír, egy ugyanazon vámpolitika korlátai közé nem vonható, mert vagy az egyik, vagy a másik fél élvez tulságos előnyöket. Mi lévén a gyengébb fél, Ausztria élvezi a gazdagság előnyeit.

Hallatlan valami a méltóságos, nagyméltóságú és kegyelmes emberek e testületében! Hogy meg kellett érniük egy függetlenségi beszédet ott, a muzeum falai között, a melyek — az igaz — rejtgetnek sok Rákóczy-féle és 1848—49-beli ereklyét, de csak szép csöndesken a régiség társában. A beszéd után behallott rémes eszind a nagyméltóságú elnöknök kissé élezett befejező szavai eléggé kifejezték a helyzetet: »Minthogy pedig nem veszem észre, hogy a méltóságos főrendek közül valaki e nézetet pártolná, azt teszem fel, hogy a méltóságos főrendek ő méltósága kivételével a javaslatot elfogadják.

Hogy is pártolna más valaki a főrendek között ilyen minden udvari összeköttetést szétéptő s minden az udvarhoz vezető hidat felégető, rebellis beszédet? Hogy ne fogadják el a méltóságos főrendek a felirati javaslatot, mikor az nem egyéb, mint a trónbeszéd körülírása?

Es a nemes báró, a magyarországi ág. hitvallású egyház ifjú főfelügyelője valóban merész dolgot cselekedett, midőn ezen lusta egyetértés és szenttelen beleenyugvást ily módon megbolygatta. Mikor a Széchenyiek, Vesselenyiek és Dessewlyiek szava hangozott a főrendek tábláján, akkor csak hallhattunk elvéte szabadelvű eszmét is egy-egy mágnástól. De azóta nem csupán eszméiket, de még büszkeségüket is elvesztették főuraik, mert imé — ma a főrendek fele tehetetlen bérszolgá-szeret játszik egy uri tulajdonságokkal éppen nem bíró Tisza Kálmán kedvéért s akkor sem emeli fel fejét méltóságosan, a midőn (törvényhozói jogainak megnyirbálása előtt állva) utolszor szólhat királyához és nemzetéhez.

Valóban helyes, igen helyes az, hogy a polgári házasság csonka törvényjavaslatának elvetésével némi életjelt adott magáról felsőházunk és jól teszi báró Prónai Dezső, hogy a főrendiházban hangoztatja azokat az elveket, a melyek nélkül e háza boldognak nem képzelhető. És e hang szokatlan most, de azon esetben, ha Tisza Kálmán nem úgy viszi keresztül a felsőház reformját, hogy ezáltal minden tőle függő nem akaró elem is kiszorítottatik (mert Tisza ennek is kifundálná a módját!) akkor e hangok ismétlődni fognak s lassan-lassan megszokják bizonyos érzékeny szívek és keblek. Báró Prónay Gábor, a ki letette képviselői mandátumát, oldala mellett fog állni a főrendek s majd lesznek mások is, a kik (p. o. a Zichyek közül is gróf Zichy Edmund és Ernő) megzavarják a geszti diktátor azon biztos tudatát, hogy a képviselőházban kivított győzelmeit néha ugyancsak erős ellenzéki beszédek keserítik meg, a főrendiházban ellenben még ez a kellemetlenség sem érheti.

Báró Prónai Dezső nem állhat meg az első lépésnél. Az első függetlenségi beszédét már elmondta a felsőházban, most már legyen azon, hogy egy kis phalanxot toborozzon egyútvé, Magyarországnak ezen különben is legfüggetlenebb helyzetű osztályában. Ezt bátran és bizonyára nem is hiába reményelhetjük egy báró Prónai Dezső elvszeretétől és nagy befolyásától!

— Vátozás a keresk. miniszteriumban Tormay Bela kir. tanácsosnak, a kir. állatorvosi tanintézet igazgatójának a földmívelés- ipar- és kereskedelmi miniszteriumba szolgálatára lett behívása, egyelőre ideiglenesen egy év tartamára történt, mely időre a nevezett tanintézet igazgatóját Dr. Thanóffer Lajos, ugyanezen tanintézet tanára fogja helyettesíteni minőségben vezetni. Tanári teendőit pedig tanársegédje fogja végezni. Tormay Bela a miniszteriumban nem a mezőgazdasági, hanem az állattenyésztési, gazdasági intézeti és állatorvosi intézeti ügyek vezetésében fog részt venni.

— Tolnai Lajos fölmentése. Maros-Vársárhelyről okt. 17-ikéről a következő sorokat olvassuk: Tolnai Lajos ismert ügye ma került tárgyalásra az ev. ref. egyházi képviselői rendkívüli közgyűlésében. A dr. Antal László kir. tanácsos főgondnok elnöklése alatt nagy számmal összegyűlt tagok Szász Domokos helyettes püspöknek okt. 14-ikéről kelt, okt. 2-án érkezett okt. 5-én a consistóriumban bemutatott intézkedését Tolnai Lajos ev. ref. lelkésznek a papi teendőtől való felfüggesztése tárgyában tudomásul vette s Tolnai Lajosnak okt. 15-ikéről kelt lemondását elfogadta. Ugyaneznap Vass Tamás ref. lelkésznek első papnak való megerősítését, Ugrai Gyulának segéd papnak facultását és Kópataki Gyula papjelölt segédkezését elvégezte s egy bizottságot küldött ki, mely november 1-én a Tolnai Lajos által használt első paplakot átvegye. Ezen intézkedéssel, batarozatról, valamint a papi lemondás elfogadásával a papi fizetés megszüntetéséről, átíratban értesítik a volt lelkész, kinek egyetlene gyűdője sem akadt a 120 tagu egyházi képviselőtestületben csak azonkívül fut-fárad érdekében báró Apor Károly r. kat. és Hirschmann Dolfi (izraelita) na meg Onodi Samu felekezeti külpolgártársunk. E szerint hiában zörgetett báró Apor Kolozsvárt, mert nem lehetett az elkészített ügyet eltsirozni.

— A horvát felirat is elkészült; hangja és tartalma nyugodt és békülékeny. Az elszakadási törekvéseknek nyoma sincs benne. Sőt ellenkezőleg, a hol csak alkalom nyílik, az ösztartozás érzése és vágya van hanguloyozva abban. A horvát országgyűlés — ugymond a felirat — mélyen átván hatva a meggyőződéstől, hogy tevékenysége csak akkor lehet üdvös, ha az a törvényekkel összhangban marad. Az állami közönség feltételeit és követelményeit elfogadni s teljesíteni kész. Az állami közönség, a horvát nemzet legdrágább s legjelentősebb érdekeire vonatkozólag értékesnek, a horvát nemzet autonómia állására nézve s z u k s é g e s n e k mondja. Hivatkozik e közönségnek sok százados múltjára; és sajátjával bár, de nagy kiméltetéssel említi a tévedéseket, melyek a magyar kormány részéről a közjogi elvek magyarozatába becsuszta k. Nem roszakaratból, hanem csupán „tévedésből.” Készséggel küldi a felirat a horvát képviselőket a közös országgyűlésre; s a regnikoláris küldöttségek összehívását alázatos hangon kéri. Fiumeről egy szót sem szól; s mindössze a horvát vasutakat emlegeti, mint egyik feltételét az anyagi kérdések megoldásának. S ugyanakkor a horvát területen lakó szerb testvéremet irányában is a legtestvériesebb hangon nyilatkozik.

— Főispáni változások. Legközelebb több megye főispáni állásában változás áll be. Tolnamegyében Perczel István főispán benyújtotta lemondását, utódjául Széchenyi Sándor gróftól szemelték ki. Jász-Nagykun-Szolnokmegye főispánjául Beniczky Ferencnek államtitkárként történt kinevezetése folytán a megyében Horty István urat emlegetik, sőt a volt főispán busulakomáján föl is köszöntöttek mint főispánt. Más verzió szerint Földváry Mihály pesmeyei alispánt nevezik ki Beniczky utódjául. Bács-megye főispánja Sándor Bela szintén megválni készül állásától. Utódja gyanánt Paresetich Felix újvidéki főispánt hozták szóba.

— Belföld. A miniszterelnök a királynál. Tisza Kálmán miniszterelnök tegnap délelőtt 10 órakor Góddollére utazott, hol király ő felsége által kihallgatáson fogadtatik. A p ü s p ö k k é v á l a s z t o t t Szász Károly miniszteri tanácsos tegnap busuzott el véglegesen a közoktatásügyi miniszteriumban, a vezetés alatt állott III. ügyosztály tisztviselőitől.

— A francia törvényhozás mindkét háza megkezdte működését. Ezzel a politikai élet is élénkebb lendületet fog venni. Impulzusban nincs hiány. Ferry előterjeszti a Kongo-kerdesben folytatott diplomáciai levelezést s talán a helyzetről is nyilatkozik. Hogy Loekroy interpellálja-e a kormányt a Németország-hoz való viszonyról, az az úlésszak megnyitá-

sánál uralkodó hangulattól függ, melyet ismét a Kínából érkező hírek fognak befolyásolni.

— A francia kínai háború Hong-Kongból tegnap kelettel távirják, hogy a francziák október 8-án Tam-Suiban partra szálltak, ugyan, de négy óráig tartott harc z utav kénytelen voltak visszavonulni. Az ott lakó idegenek elete s vagyona nincs veszélyeztetve.

— Az angol választási reform főbb pontjai a következők: 1. 72 város, melyek 10 000-nél kevesebb lakossal bírnak, a grófságokba oszthatnak be. 2. 40 város, melyek 40 000 lakossal kevesebbel bírnak s most két képviselőt választanak, jövőre csak egy képviselőt fognak választani. 3. A grófságok 45 új képviselőt nyerne. 4. A nagy városok 47 új képviselőt helyet kapnak és pedig London 25-öt, Dublin 2-öt, Glasgow 3-at és Edinburgh 3-at. 5. Angliában 7 új városi választókerület alakítottak, ezek közül kettő 2—2 képviselőt, és öt 1—1 képviselőt választ. 6. A hármas választókerülettel szavazó választókerületek mindenütt eltöröltetnek, kivéve a londoni cityben. 7. A mely városok négy vagy hat képviselőt választanak, azok kerületekbe oszthatnak be, melyek 2—2 képviselőt küldenek a parlamentbe. E javaslat szerint az angol alsóház jövőre 659 taggal fog bírn, tehát 28 czal többel, mint a jelenlegi. E tagok közül 460 Angliára, 30 Walesre, 68 Skóciára és 101 Irlandra eszik.

— Külföld Kínából az Intrantszeant azt állítja, hogy a kormány rossz híreket kapott a kínai harczterőről. Rochefort lapja azonban nem részletezi a híreket. — Botrányok Belgiumban. Verseillesban (a namuri kerületben) a nép a községi tanácsosokat kikérgette a gyűl-steremből és tettleg bántalmazta őket, mert az ottani leányiskola megszüntetését rendelték el. A tömeg aztán kirabolta a lelkész lakását. — A spanyol és portugál király egy határozottan találkozik fognak. — Rouvier francia kereskedelmi miniszterre nevezte ki.

— Karczolat. A műipar fejlesztése, ebben a dologban váltottak levelet Trefort és Széchenyi miniszterek. Közöltük tegnap. A ki a két levelet elolvasta, láthatta azt is, hogy a Trefort és Széchenyi által ajánlott országos műipartóló egylet nem egyéb, mint a Kossuth Lajos régi . . . védegyelete!

Szép, igazán szép eszme: nem hozatni semmit Londonból, Párisból, Bécsből, de szépet, jót, művészt itthon és csak is itthon, talán nemzeti motívumok alkalmazásával is csináltatni! Ha volna önálló vámtérületünk s közgazdasági önállásunk; ha a kormánynak volna pénze Bosznia helyett a műipari izlés előmozdítására: ezt a boldogságot meg is érnök rövid idő alatt, mert hiszen semmi nemzetnek az izlése nem hasonlít annyira a műipar fővárosát képező párisi és francia izléshez, mint éppen a magyaré. Pénz nélkül és rossz ipar-politika mellett azonban nem megyünk semmire s a miniszter urak akár ne is írkanának olyas valami mellett, a minek elérését legjobban akadályozzák ök magok.

Tiers, a párisi luxus-ivar e főpártfogója értett a műipar emeléséhez és nem Trefort! Egyelőre tessék egy kis esetkét „ad notam” venni!

Gr. V. D. beszéli ugyanis, hogy mikor Párisban járt, női kalapot akart vásárolni egy elegáns üzletben.

— Mi a kalap ára? kérdi a kereskedőtől.

— „Háromszáz franc!” .. hangzik a felelet.

A gróf elsőnyedve figyelmezteti a kereskedőt a roppant nagy árra; a kalap anyaga és munkája alig kerülhetett 40—50 francba s így a követelés — ugymond — valóságos uszora!

— Uram (fele kereskedő mosolyogva), a másik szobában dolgozik tizenkét berlini kisasszony. Azt hiszik, hogy nem hiában töltötték egy évet Párisban: kitapulták a párisi izlést! Pedig csalódnak, mert azzal avonattal, a melyen holnap visszatérnek Berlinbe, már uj eszmintákat és tárgyakat küldök Ber-

linbe, a melyekről nekik még csak fogalmuk sem lehet! A francia kifogyhatatlan s zelleme az, amit Önök idegenek megfizetnek!

Eddig az adoma.

g. b.

A trónörökös „kedves barátja.”

A trónörökösnek és nejeinek Görgeyben és Nagy-Károlyban való hosszabb időzése, bár magánjellegű vadászati kedvtelésnél egyéb formával nem bírt, főuri körökben igen jó hatást tett. Ugy tekintik azt, mint a trónörökös által egy ízben a magyar mágnásokra mondott éles szavak elfeledtetésére irányuló készséget s közelebről megismerkedni a magyar főuri világgal.

Rudolf trónörökös a magyar mágnási körökben annak idején sok keserűséget okozó szavakat prágai udvari környezetnek befolyása alatt mondotta. Komoly munkától idegenkedő, a mivelődésben hátra maradt férfiak gyanút jellemezte akkor a trónörökös a főuri világot, kiknek sok pallérozása van szükségök, hogy az osztrák és cseh mivelés és munkás főnemességet megközelítsek.

E szavak természetesen nagy visszahatást szültek és kaszinói körökben nem a legbarátságosabban beszéltek a trónörökösről. Most, hogy Rudolf trónörökös nevével ismételve együtt vadászik és mulatozik a magyar főurakkal Erdélyben, a magyar természetben rejülő gyors harag is gyorsan átváltozott, rokonszenves tanulságul annak, hogy a magyar könnyű bánni, s a ki tud vele bánni, annak oda adja mindent.

Ha a történet folyamán az a hamar lángot kapott jellem nem is gyümölcsözőt úgy, mint megérdemelte volna, sőt ellenkezőleg nagyon sok szenvedésüknek és szerencsétlenségüknek ez volt a forrása, az bizonyos, hogy Rudolf trónörökös e látogatásával prágai neveltetésének és udvarának számos rossz vért szülő dolgait elfeledtette abban a főuri világban, a melyben jó mulat, mióta megösmerte, hogy sok köztük „a jól mulató fu”, több, mint bárhol, mert mulatni nem tud úgy senki, mint a magyar, ha patyolat kedvének szárnyait megereszti.

Már pedig Görgeyben e szárnyakat neki eresztették, és Rudolf trónörökös nevével együtt a magyar főurak társaságában kedélyesen és feszülten mulatott Károlyiak ösi felszében Nagy-Károlyban; a hol a magyar főuri világ legélénkebb czimborá hűrebb álló, s a kaszinói körökben hangadó gr. Károlyi Pista fogadta vendégül a királyi fiát, a trónörökösöt, Magyarország jövő uralkodóját.

Oseink hajlekében köszöntötte fel gr. Károlyi István a trónörökösöt a következő szavakkal: „Éljen fenségében folyton egy tantorithatlan meggyőződés, és ez az legyen, hogy a magyar el a királyi házért és hogy míg karjaink el nem száradnak, mi is utánaunk fiaink keszkek leszünk s lesznek megvédni a dinasztia érdekeit, a trón jogát és az imádott hazát.”

Ily szavakra fakadt a látogatás fölött való örömben túltelt szív, mint jelensége annak, mennyire loyális még az olykor-olykor különcz és vad hireben álló mágnás Károlyi gróf, a ki néha már István, de gyakran csak Pista.

Azt hisszük, az udvarnál meg lehetnek e manifestációkkal elégedve, de mágnás körökben sem fogják elfelejteni, gr. Károlyi István pedig egyik uradalmért nem adna oda Rudolf trónörökös felköszöntőjét, melyet a házi gazdára viszonzással mondott: „Nagyon köszönöm, hogy Nagy-Károlyban oly szép napokat töltöttem. Poharam emelem Margit grófnőre és az én kedves barátom gr. Károlyi Istvánra. Éljenek.”

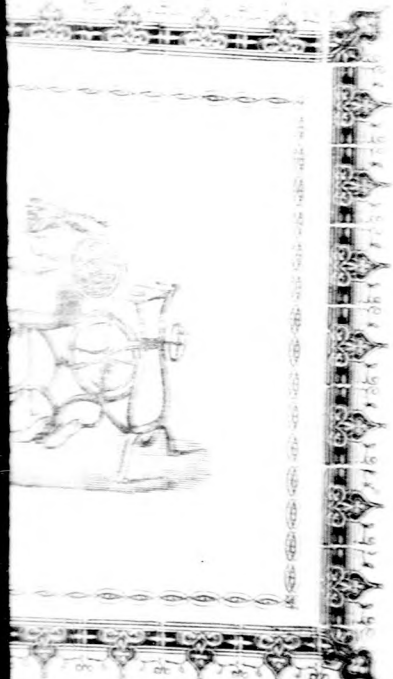
Vannak a kik e felköszöntőknek és általában a trónörökös pár nagy-károlyi látogatásának messzebb ható jelentőségét tulajdonítanak. Gr. Károlyi István egyike a legellenzékibb verü mágnásoknak. A kaszinóban már nagyon sok borsot tört Tisza Kálmán orra alá. Ha oly kitartóan látott volna a politikának, a mily rohammal ragadja meg időszakonként tüze és erélye, csakhamar főpörkölne Tisza alatt a miniszteri széket. Gr. Károlyi István azonban melegezszik egy-egy döffessel és annak diadalával, azután megy kedvtelési útán.

Legerélyesebb volt ellenzékessége, — az iparosok mellett történt hirtelen fellobbanást és a Széchenyi lakomán tartott feltűnően hazafias beszédét mint mulékonyokat mellőzve, — a zsidó házasság javaslata ellen a főrendi házban.

Egyik tevékenyebb, leghatalmasabb megbuktatója a javaslatnak ő volt. Befolyását és pénztét vetette latba, hogy megbuktassa a javaslatot. Ő áldozott legtöbbit, hogy a szegényebb főrendi tagok megkaphassák utiköltsegeiket. Az egész kaszinót mozgósította, csak

Winka

Winka

igy sikerülhetett azt a javaslatot Tisza Kálmán hivatalos apparátusának mozgósítása mellett leszárazni.

Tisza látván mily ellenféllel van dolga, eleinte gombostű szurásokkal igyekezett őt bosszantani; de gr. Károlyi István és erős pártja a kaszinóban csak hamar értésére adták, hogy nem lesz tanácsos a legyet utánozni. Tisza be is adta derekát és kereste a módot, hogyan békítse ki és nyerve meg gr. Károlyi Istvánt. Károlyi István gr. keveset törődött a kísérletekkel, hanem élt mulatságainak. Most aztán életkörülményei nevezetes esemény alkottá váltak Nagy-Károlyban. Azt hiszik Rudolf trónörökös látogatója és felkészítője, nemcsak „barátot” nyert, a minden áldozatra kész gr. Károlyi Istvánban, hanem a kiváló kérdéseknél harcra kész politikust is. Szóval a trónörökös látogatásának, egy kaszinói tag kifejezésével élve, a küszöbön levő főrendiházi reform és kivételes rendszabályok társadalmunkat megrázó vitáival szemközt, a „vad szelidítő” célt tulajdonítják.

F. - g.

A debreczeni méntelep.

Debreczen, okt. 14. A debreczeni méntelep múlt évi ménállományára 412-re rugott. Ezen állományból berbe adva 20 mén volt, a többi pedig fedezetési állomásokon bocsátották a lötenyészítő közönség rendelkezésére.

A méntelep 412 ménje három telepben volt elhelyezve és husz megye területén fedezett. A telephez tartozott: Bihar, Hajdú és Jász-Nagy-Kun-Szolnok. E három megyében 48 fedezetési állomáson 120 mén 5899 kanczát fedezett, melyek után összes bevétel volt 11,301 frt volt. Fajtak szerint következőleg oszlottak fel a mének: 1 angol telivér, 2 angol félvér, 53 arab telivér, 1 arab félvér, 43 nonius, 26 gidran, 14 norfolki, 2 lipicai 59.

A méntelep állományából az év folyamán 7 mén hullott el és 5 iratott ki, összesen tehát 12 mén vesztett. Áthelyezett más méntelepbe 19: kislejtezett, eladatott 28 drb, összesen 59.

Ügyforgalma e méntelepnek 2353 számmal rugott, feldolgozott ebből 2242 drb, hátralebbar maradt 11. A miniszteriumhoz tett felterjesztések száma 339.

A debreczeni méntelep katonai személyzete 386 egyenből állott és pedig:

1 százados méntelepparancsnok, 3 százados osztályparancsnok, 4 főhadnagy, 1 hadnagy, 1 hadapród-tiszthelyettes, 1 hadapród, 1 számvévi százados, 1 számvévi főhadnagy, 1 főállatorvos, 1 állatorvos, 5 gyógyszerész, 57 altiszt, 308 közkatoná.

Hogy a m. kir. állami lötenyészítési intézetek 1883. évi működéséről a t. olvasónak tájékoztatást nyujtsunk, nem lesz érdektelen a következő rövid statisztikai adatokat közölnünk:

A múlt 1883-ik évi fedezetési idejű tartama alatt az ország területén — 63 megyében — 692 közsegenben volt fedezetési állomás, ez állomásokon pedig 1899 mén. Fedeztetek e mének összesen 87151 kanczát, melyből 1 mére 45% esik. Ha ezen eredményhez hozzáadjuk a 170 bérment 166 bérállomással és az általuk fedezett 5152 kanczát, akkor a tényleges fedezetési eredményt a következő számok fogják mutatni:

Table with 2 columns: Item, Value. Fedeztetési és bérállomás volt 858, Fedező mén 2069, Fedezett kancza 92,303, Átlag egy mére esett 44 1/2, Befolyt fedezetési pénz 231,392 frt, 1882. évben fedeztetett 84303 kancza, tehát a következő évben 8 ezer drbbal

A »DEBRECZEN« TARCZAJA.

Oszi dalok.

I.

Hervadt levél . . .

Hervadt levél, csörgő haraszt, Lepi be az utakat, Csicseregve messze készül A vándor madár csapat.

Csilámszötte könnyű fátyol Mint fényes, ezüst lepel Szemfedőként hull a tájra S völgyet, bércezt úgy lep el.

Tréfa ez, szívünk virágos! Jer, kaczagjok kedvesem, Hisz nekünk most minden ágon Dal, fény, boldogság terem!

Gróf Vay Sándor.

II.

A faról hull . . .

A faról hull a lomb, S szivemből tánik az álom. A tél, a fagy közelg S ezerm közlegni halálom.

Ha minden levelét Elveszti a lomb, ez a tél már . . . Kis meleg vizről gondoskodjék, hogy tyukszemem kiáztathassam.

Gáspár Imre.

több, mint 1882-ben; a folyó 1884-ik évben pedig a fedezett kanczák száma majdnem 100,000-re rugott.

Helyi hírek.

* Népesedés. Okt. hó 4-étől okt. 11-éig szül. ref. vallású fiú 18, leány 13, együtt 31. r. kath. 4 fiú, 2 leány, együtt 6; izr. egy fiú, egy leány, együtt 2; összesen 39. gyermek. — Elhunyt ugyanez idő alatt 32 egyén.

* Színház. Tegnap Strauss ügyes és dalamos operettjét a „Denevér”-t (vagy színlapi magyarsággal Bőreger-et) adták elő színházunkban. Sikerült előadás volt; Erdélyi Marietta (Rosalinde) kitűnt kivált szép magyar daláival, elegáns tolettjeivel, Halmáiné (szobaleány) a mi legelső primadonnánk pedig a borsdal éneklésben fejtette ki hatalmas coloraturáját. Osztottak a sikerben Kiss Mihály (Eisenstein), Németh (Frank), Horváth Arnold (Alfréd), Boránd (Blind) és Nyilasi (Frosch), Iványi Mariska is csinosan énekel mint Orlofszky hercege, de valóban rosszul nézett ki a jelmezben. Közönség számmal volt jelen.

* Gyermek haidósága. Az egészségügy terén szomorú adatok merültek fel a múlt hétről. A kerületi orvosok jelentése 32 halálesetről szól, mely szám nem volna túlságosan magas, ha a gyermekhalálosok oly ijesztő arányban nem fordulnának elő. Az elmúlt hétben 19 egyéven aluli gyermek hunyt el, s a halálesetek legtöbbje (24—25) a 20 éven aluli korukra esik. S e szomorú tünetek hétről hétre ismétlődnek.

* A depr. kapitányi hivatal, mint első fokú iparhatóság az új ipartörvény értelmében jövő november hó 2-án d. e. t. z órára fogja egybehívni a képesítéshez kötött mesterséggel foglalkozó összes helybeli iparosokat a céltől, hogy nyilatkozatra hívja fel őket az iránt, mikép óhajtik a Debreczenben az ipartestületet létesítesd. Ha a megjelent iparosok egyhármadrésze annak fog kifejezést adni, hogy a testület létesítését nem kívánja: az esetben mindazon teendőket, melyek a testület létesítése esetén ennek hatáskörébe tartoztak volna, maga az iparhatóság fogja teljesíteni. Iparosaink a tizenkettedik órában most már komolyan fontolóra vehetnek, valjon azon önkormányzati jogot, a mellyel őket az új törvény felruházta — kezükkől könnyű szerrel kiengedjék.

* Pótsorozás. Az idei pótsorozásról elmaradt újonczok holnapra vannak pótsorozásra berendelve a helybeli hadkiegészítő parancsnoksághoz.

* Poharköszöntő. (Mondatik minden vidéken.) Isten jóvoltából kívánom én kegyelmednek a nagyságos urnak hogy minékutána e mai arannyal feldozott, bársonnyal behuzott ezüst patkoszeggel kivert napra ép kéz láb fel hagyta kegyelmedet virradni a mennyi felség, tegye azt, hogy ne sokat számlálgassa a kegyelmed hajszálait, hanem annyi áldással öntse kegyelmedet nyakom, a mennyi szál már lehullott fejről, a hányan csak vannak a menynevi cselédségből, egyéb dolgok ne legyen, mint hogy a kegyelmed utjából sepegrössék a földi gondokat, hogy boldogságának aranyarkanyus csizmái a bajok pocostájába ne sárosódnán jó kedvének kulcsa mindig tele legyen piros egri borral, s valahányszor egyet iszik belőle, mindannyiszor prózistot kiáltson valamennyi selyem bocsorskorban járó anyagi nemzetség, s ha netalántan esz vagy hidegjelés köszvény, guta és más nemzeretem vendég kerülgetné uri személye táját, két-két paradicsombeli hajdu álljon ott kétfelül mogorófa pálczával s kergesse azokat, a honnan eljötték, magát pedig úgy mártogassa minden boldogságban, mint Faraó népét a veresstenygerben, s ha pedig végtére eljön az a kegyet-

len kaszája, a ki minden embert szénának néz, s lekaszája a nagyságos urat, ne hagyják ama mennyei szekeresek sokáig forspont után járni a nagyságos ur jelkét, hanem jöjjenek hamar érte hat másvilági lóval, s úgy vigyék be nagy trombitaszóval ama mennyei pitvarba, a hol Abraham, Izák és a többi zsidó pátriarchák, harminczhárom ezer vörös nadragos czigány égberepült hegedűsója mellett járják bárszony bugyogóban a kallai kettőt. Az Isten dítesse! Kívánom tiszta szivből

* Elmaradt utasok. A közúti vasút személyszállító vonatán ma deléltől 8 és 9 óra közt azon furcsa eset történt, hogy a mozdony elszaladt a lekapsolódott vaggontól. A gép persze nem haladhatott két lépést sem, mert a kitűnt szerkezet azonnal képes volt megállítani s pillanat alatt visszakapcsolni. — A teherszállítás az „István” gőzmalmába három nagy kocsin eszközöltetik.

* A debreczeni jótékony négyelet 1884. október hó 19-én d. u. 3 órakor a városbába nagy tanácstermében választmányi gyűlést tart. Tárgyak: Jegyzőválasztás, házaikenti gyűjtés rendezése és segélyosztás.

* Új tankönyv. Békési Péter debreczeni ref. tanító s kiváló tankönyv-író „Képek Magyarország történetéből” cz. műve a népiszkolák 3-ik és 4-ik osztálya számára, második javított kiadásban megjelent! Ára?

* Múzeum. Szeptember 15-dike óta követhető tárgyakkal gyarapodott a főiskolai múzeumium Halmágyi Kálmán. V. o. tanuló egy darab Turmalint ajándékozott, melyet Sz-Sombjón maga tört. Bátorhy Sándor II. o. két darab csepeggő követ az agteleki barlangból. Török Gábor I. o. 128 darab madartojást 52 fajtából. Kallay Ignác földesi közbirtokossági pénztárnok egy 1841 dik évi osztrák bankjegyet, 10 ftoft, a mely elgúgyesen volt hamisítva. Gyiffka Árpád II. o. egy darab Pyrolusit ásványt Turczról Ugo-csa megyéről, s 15 darab régi pénzt, melyből 10. o. egy M. Antoninusz s ezüst. Békési Jenő II. o. két kis darab asványt. Kiss Sándor, takarekpénztári nyugalmazott ellenőr, egy rakás apró piros Nemes Korralt, melyeket Garibádi szedett s ajándékozott id. gróf Telesi Sárocnak. Die n János molnar egy Görényt. Csók a József egy aranyozott érmet, diszes tokban, mely a sebesültek védőjének, Erzsébet császárnának és királynának tiszteletére vertett 1866-ban. Kúrthy János magy. kir. pénzügyi fogalmazó s kir. adófelügyelői helyettes Brassóban, postán küldött egy barna keselyűt, melyet a határszéli kárpátokon lött. Zicherman Hermann küldött két majmot és egy kanafós gémet, de csak az egyik majom kaponyáját változtathattam. Végezre a Kludszky állatseregletéből vettem muzeumi persilypenztől 6 fton egy 305 cm. hosszú óriás kigyót, és 2 fton egy alkalmasint korcsosított koronás majmot. — Fogadják a kegyelmes ajándékozók legszevesebb köszönetemet. Debreczen, 1884. okt. 15 Kovács János, tanár.

* lapszabály. A helybeli jogászokör alapszabályai a miniszterium által a jóváhagyási záradékkal ellátva, leérkeztek hatóságunkhoz.

* Utcai világitásunk. A városi pénztár gázvilágitási kiadásának részletes kimutatása. (1883-ról) 1) Az utcai világitásnál felhasznált 801888 1/2 égési óra után 1-7 krral számitva essett: 13631 frt 96 kr. 2) A hivatalos helyiségekben elfogyasztott 12942 km. gázért 19.444 krral számitva 2513 frt 85 kr. Együtt: 16145 frt 81 kr, melyből a börtön helyiségekben elfogyasztott 3087 km. gáz árának: 599 frt 62 krrak a kir. ügyesség által megterített 2/3-ad részét 403 forint 47 krajczárt levonva tett az összes kiadás 15742 forint 35 krajczárt Ha ezen összeget a közelebbi évek eredményével összehasonlítjuk: 1881. 16579 frt 93

kr. 1882. 16751 frt 31 kr. 1883. 15742 frt 35 kr. kitűnik, hogy a gázvilágitási kiadás az előbbi évhez képest 1007 frt 96 krral kevesebb. Ezen eredmény legnagyobb részben az utcai világitásnál a múlt évre bekövetkezett érbeszállításnak köszönhető, mivel az 1883. évben fogyasztott 801888 1/2 órával az O. 1 krral érbeszállítás 801 frt 88 krt eredményezett. Részben köszönhető pedig a hivatalos helyiségekkel kitűntetett kevesebb fogyasztásnak. A mi a gáz minőségét, t. i. tisztaságát, szén-sav tartalmát, hőmérsékét s a gázgáz fényerejét illette, arra nevez a gázgáz igazgatósága a szerződésben kikötött feltételeknek lelkiismeretesen megfelelt. — A gyár helyiség tisztántartására nagy gond fordított. — Végre visszatérve az összefogyasztásról elegendőre, mely mint fentebb kimutatott 402,142 km. vagyis 14.201,935 angol köbláb volt, miután az összefogyasztás elérte a 14 millió angol köbláb at, a gáz ára mind az utcazi lámpáknál, mind a magánosok fogyasztásánál a világitási szerződés 16. §. 20. §. értelmében 1884. jan. 1-től leszállított, és pedig: a) egy utcazi lángálat egy óra alatt elfogyasztott gáz ára 1. krról 1. krra. Ezen érbeszállítás az 1884-ben elfogyasztandó 801830 égési óra után 801 frt 83 krt megtakarítást eredményez. b) a magán fogyasztás és közhelyeken felhasznált gáz ára, 1000 angol köbláb után a múlt évi ár: 5 frt 50 krról 5 frt 30 krra, vagyis egy köbmeter után a múlt évi ár: 19.444 krról 18.718 krra szállítottat le.

* Az éjjel nagy derhamat volt, mely a n öv ényeket egészen elankasztotta. Ma már az idő hűvös, őszi es volt, hideg északi széllel. S most már be fog állani a kályhák idenye.

* A hus ára állandóan igen magas. A mátló kezdve 22-éig terjedő hetre ismét 46, 50, 52 és 60 krrban lett megállapítva a megszárszékekben. Drága a hus és drága a kenyér, holott az anyag meglehetősen olcsó.

* A ker. orvosok új intézménye hivatalos működését legközelebb megkezdte, s e hétről már a három ker. orvos állítja ki a statisztikai adatokat az orsz. statisztikai hivatal számára.

* A termény-piacz hatvan-utczán rendkívül élénk. Különösen a tengerivel rakott szekerek borítják el a szeles tereget. A tengeri ára szerék nagysága szerint 38—55 frt közt változik.

* A piacról. Debreczen városában mindig tekintélyes számot képezett a kofák testülete. A piacszór diszes sátrai alatt nem kevesebb, mint 1258 áruló asszony ul. A talygának nevezett járművek száma 270. E két testületről helyenz czimen egy év folyamán 3402 frt szedettet be.

6. Megtálalta „Csacza” Magyarországnban. Brandt Richard gyógyszerész ungar Zurichben. Tekintetes ur! Engedje meg kérem, hogy hálas köszönetem a következő nyilatkozatban kibírdolva olvastam a Brandt Richard-fele svájci labdacskokról. Mivel minden szenvedő, beteges ember, fájdalomnak enyhítésére s javulásra törekszik, én is ezt keresve, Török József budapesti gyógyszeráról meghozattam az ön labdaccsait. S a mit kerestem, e gyógyszerben meg is találtam, gyomor-és belbajamból már is tetemesen javulóban vagyok. Ezer köszönet önök! Teljes tisztelettel, Szikora Ferencz kersekedő.

Brandt R. svájci labdaccai, 70 krért egy dobozzal, a magyarországi gyógyszerárakban kaphatók.

Az agg-legény.

(Életkép)

Hideg szél súvölt végig az utcán, havas eső veri az ablaktáblákat, — oly jól esik ilyenkor barátságos, meleg szobában, lobogó kandalló mellett ülve hallgatni a gyermekek vidám csevegéseit s a hű hitves nyájas, gaszaltól szavára feledni a sebeket, melyeket a külvilág zúgó harcában kaptunk . . .

— „Szép családi élet! mért nem élvezhetem én is boldogságodat?” — E szavakat sohajtja az agg-legény, ki ott ul a kandalló mellett álló karos-szekében s roztketeg kezekkel pár hasábot vet a pirosló parázsra.

Hű kutyája oda megy hozzá, farkát csóválva, kezét nyalva hizeleg neki. Ezen egyetlen állatban telik még egyedül gyönyörűsége; meg is sinogattja nyájasan, beszél is hozzá s az okos eb csillogó szeméből az tetszik ki, mintha értené a beszédet.

— „Nagyságos ur! tetszik vacsora után theézni?” — E szavakkal nyit be a szobába a gazdasszony; éltes, kerekre hizott matróna, kiről a rossz nyelvek azt beszélik, hogy fiatal bimbó korában gyöngéd viszonyban élt a nagyságos urral; azért neki most is sok minden volna szabad, — pl. a konyhai budgettel oly függetlenül rendelkezik, hogy annak hova fordításáról a nagyságos ur sohasem vonja őt számadrasa.

és szekében hátradölvé elmereng a múlt idő-kön . . .

Az illatos dohány-füstje gomolyogva száll fel az öblös csibukból, minden szétfoszló füstgomolyban hajdani ifúságának egy-egy eltűntő ábrándját látja.

Boldog ifju kor! Álmaidat megaranyozza a remény, mint a hajnal pirja a bárány felleget. Ezer örömet nyujtasz még annak is, kinek már ifju korában nehéz munkával kell megkeresni mindennapi kenyerét, — hát még annak, kire a jólét már bölcsőjében ramosolyog: az ilyenek az ifúság kétszeresen édes.

Az ő ifúsága is örömmel volt teljes. Szűlei nagy vagyon, szépen hangzó nevet s előkelő társadalmi állást hagytak reá. A természet szép külsővel áldotta meg; keble feszült a vágytól, hogy egykor a nagyság trónusán foglalva helyet, a hir szárnyain járja be neve a világot. Mindezen álmokat azonban elfújta egy kis szellőcske, minden magasba szárnyaló törekvését leigázta a szerelm rózsá-lánca.

— „Okos fiú!” — mondák róla a kol-előrelátó mamák; — „szép fiú!” — mondák a szerelmes lányok.

E hízegő megjegyzésekből láthatni, hogy az öreg ur hajdanában közkedveltségnek örszaságban megjelent, ő lett azonnal annak középpontja. Az apák nagy komolysággal beszéltek vele az országpolitikai viszonyairól, véleményét minden tárgyban kikérték s annak fél-előrelátó mamák dícsérték húságát, lovait; a szerelmes leánykák (kik azóta már bebeszédű nagymamákká lettek) piciny kacsoikkal melegen szorongatták kezét, s titkos, de sokat mondó sóhaj fakadt ki keblökből; kapott is igényt tart még a „fiatal ember” névre, annak

(Debreczen.) Imre Zsuzsánna, Szentkirályi József Burger Margit, Mesáros Zsuzsánna, Silberman Joachim, Kiss Mária 2 h., Toth András 24, Lukács András, Arva Lajos 1 h., Bodnár M. 1 h., Szalai János 3 h., Kabai Mária 3 h., Imre Ferencz 2, Poresin J. fia h., Szabó Sándor 24, Mesáros István, Dobozi Klára 4, Liszlo Ferencz 4, Krasznai Erzsébet, Márkus Lajos 1, Kis-Mihályne 6, Horváth István 2, Kovács Julianna 2, Pinter Béla 1 e., Okós Julianna 1, Kallai Sára 1, Szongoth Lajos 2, Oláh Erzsébet 2, Diska János 54 e., Szilágyi Sáros 6, Inczedy Bálint 70, Zalczér Zsuzsánna

Házai

— Tragikus megilletődést a múlt szűryára, hőszerkesztőjének s fekszik, s hogy a sebet, mely ifjú Fájdalom, a hir író az is köztudomás váltotta nagy szenvedő fiatal hős között lakásukon Sennyei-fele házában, hogy — a tót hangos beszélgetés hallatszott a másik lovs dördög urújúkhöz s kirak forgópisztolyt, metott. Az első lövés nem irányozta, a második lövés dördög szál volt a sebesítő gáral papot hivatal keuelt. Nemcsak gyermekeit, fiat élmón bucsuzott, s szuevedett. — Ur Preysler városi nos részvére: kért Lajos és Ilona győ

— A miskolci borsod-miskolci fel tizenegykor kíg dg ki nem puhata nem támadt a ká meghalad; a lész pusztult; az épülök lakóháza és egy zambában is óriás malom és a kész

„Első magyar”, a „Fouciere” biztosít czi gőzmalom egyi és legregibb gőz

crisi bosszuságot serűséget okozott tovább is tartotta köztudomásúvá let lát festi: akkor m a leánykótló, kik k hódolattat. Iyrai 6 tettek a „ven bold Bujában elme mulva visszajött 6 és keves hajjal.

Azóta itthon dal apoja köszenve megjelenik előtte. Mily édes volna a a hű hitvesse s h geseit! Magánosan tölgy, melynek má társra több nem sz bánat s mondatgja vagyok, mint a me mőlcse!

Minden napja el. Meghatározott 6 zik, ebédel s vac némi élénkséget 6 őnt, ha a gazdassz sítja életét.

Holnap névna a rokonok s kívánog éveket.” Pedig lálára, hogy jussol a kandalló k csibuk tize már . . . s az agg-legé lálal.

Férfiak, háza

Meghaltak.

(Debreczen, 1884. okt. 4. okt. 11.)

Imre Zsuzsanna 6 é. toroklób. Szentkirályi József 1 é. béhurut. Burger Margit 1 h. gyengeség. Mészáros Zsuzsanna 7 h. görcsök. Silberman Joachim 63 é. tüdőgümö. Kiss Mária 2 h. görcsök. Tóth András 24 é. tüdőgümö. Lukács András 60 é. tüdőlob. Arva Lajos 1 h. görcsök. Bodnár M. 1 h. görcsök. Szalai János 3 é. hasbátyadob. Kabai Mária 3 h. görcsök. Imre Ferencz 2 h. görcsök. Porcsin J. fia halva sz. Szabó Sándor 24 é. tüdőgümö. Mészáros István 56 é. szerencsétlen halál. Dobozi Klára 44 é. tüdőgümö. László Ferencz 45 é. öngyilkos. Krasznai Erzsébet 1 é. béhurut. Márkus Lajos 1 é. vörheny. Kiss Mihályné 65 é. agkór. Horváth István 2 n. gyengeség. Kovács Julianna 4 é. torokgyík. Pintér Béla 1 é. tüdőgümö. Ökös Julianna 1. halvaszületett. Kállai Sára 1. Szongoth Lajos 22 é. tüdőgümö. Oláh Erzsébet 2 é. görcsök. Diska János 54 é. tüdőgümö. Szilágyi Sános 60 é. gutautés. Incezy Bálint 70 é. agkór. Zalczer Zsuzsanna fi h. sz.

Hazánk s a külföld. Tragikus eset okozott tegnap kinos megilletődést a fővárosban. Dél előtt az a hír kelt szárnyra, hogy Urváry Lajos, a Pesti N. szerkesztőjének szép, fiatal neje halálos ágyon fekszik, s hogy tulajdon kezével ejtette magát a sebet, mely ifju életét kioltással fenyegeti. Fájdalom, a hir igazat mondott s delután már az is köztudomásra jutott, hogy a halál megváltotta nagy szenvedésitől a betegét A szánandó fiatal hölgy tegnap delután elzárkózott lakásukon, az I. kerületi ur-utczai Sennyei-fele házban, kilátve előbb a cselédek, hogy a mint mondá — ne zavarják őt hangos beszélgetésükkel. Őt órákor lövés zaja hallatszott a szobából s nyomban utána másik lövés dördült el. A cselédek berohantak urnyókhöz s kiragadták kezéből a hatlövésű forgópisztolyt, melyet még akkor mellének tartott. Az első lövést, nyilván próbakép, a felnak irányozta, a második golyót pedig szive alá röpítette Delután két órákor annyira rosszul volt a sebesült urnó, hogy saját kívánságára papot hívtak, a ki ellátta őt az utolsó kenettel. Nemskóra ezután magához kérte gyermekit, fiát és leányát a kiktől megható módon búcsuzott el. Delután négy órákor ki-szüvedett. — Urváryné szül. Preysler Ilona. Preysler városi tanácsos leánye volt, általános részvételt keltő halálát férje s két gyermeke Lajos és Ilona gyászolják.

A miskolczi gőzmalom leégése. A borsod-miskolczi gőzmalom, tegnapelőtt este fél tizenegyre kigyúlt, és leégett. A tűz eddig ki nem púbatolt okból a harmadik emeleten támadt. A kár ötszáz ezer forintot meghalad; a liszt és korpakészlet mind elpusztult; az épületekből csak a hivatalokok lakóháza és egy magtár maradt meg. A kazánházban is óriási kárt okozott a tűz. A gőzmalom és a készletek biztosítva voltak az „Első magyar”, a „Generali”, a „Duna” és a „Fonciére” biztosító társaságoknál. A miskolczi gőzmalom egyike volt az ország legnagyobb és legrégebbi gőzmalmainak. Még 1864-ben

óriási bosszuságot okoz az. Neki is nagy keserűséget okozott a szócika, hanem azért még tovább is tartotta magát, — de midőn az is köztudomásúvá lett róla, hogy haját s szakalát festi: akkor már többé nem volt nyugalma a leányoktól, kik kacagva fogadták szerelmi hódolatát, lyrái ömlengéseit s guny tárgyálat tettek a „ven bolond” szerelmest! Bujában elment utazni külföldre. Sok év múlva visszajött onnan nagy tapasztalattal — és kevés hajjal. Azóta itthon remeteszkedik s nagy gondal ápolja községét és tyukszemét. Szászor megjelenik előtte a boldog családi élet képe. Mily édes volna a kandalló mellett beszélgetni a hű hitvessél s hallgatni a gyermekek csevegéseit! Magánosan éldegél, mint a pusztai tölgy, melynek már törzse is korhad s új hajtásra többé nem számíthat. Sokszor meglesi a bánat s mondogatja: „Késő már minden! Olyan vagyok, mint a meddő fa, melynek nincs gyümölcse!” Minden napja egyforma, unalomban telik el. Meghatározott órában fekszik, kel, reggelizik, ebédel s vacsorál; ezen egyformaságba némi élénkséget csak az a felelti duzzogása önt, ha a gazdasszony elsőzsa, vagy elkozmasítja ételét. Holnap névnapja lesz, bizonyára eljönnek a rokonok s kívánnak neki még „számos boldog éveket.” Pedig régen spekulálnak már halálára, hogy jussolhassanak utána... A kandalló lángja utolsó lobban... a csibuk tüze már elaludt... kiesik szájából... s az agg-legény örök frigyre lép a halállal. Férfiak, házasodjatok meg! Kósa Barna.

épült mintegy 500,000 frt alaptőkével, de azóta több ízben megnagyobbított. A tisztviselők lakóházán és az istállókon kívül az igen nagy telepen két óriási öt emeletes malomház állott. A malom aczéllengerekre volt készítve és az utóbbi években 100,000 méter mázsa lisztet őrölt évenként. Az 500 frttal befizetett részvény után rendszerint 5—10% osztalékot kaptak a részvényesek. A malom vezérigazgatója Radvány István a miskolczi kereskedelmi- és iparkamara elnöke.

Rejtélyes eset! foglalkoznak tegnap óta a bécsi lapok. Közlemények szerint Ehrenzweig M. bécsi volt illatszergyáros, utóbb főszdelátogató, egy hét óta eltűnt. Ehrenzweig szombaton folyó hó 4-én Bécsből üzleti ügyekben Budapestre jött. 7-én neje táviratot kapott tőle, melyben jelenti, hogy a delutáni vonattal hazá utazik. Neje és gyermekei künn is vártak a bécsi államvasuti indóházban. De Ehrenzweig nem érkezett meg s azóta a család nem kapott róla hírt. Tudakozódási folytán megtudta, hogy podgyásza azon budapesti vendéglőben, a Párizs-szállóban van, melyben Ehrenzweig megjöttkor szállott. A vendéglőből 6-án delután távozott s azóta nem tert oda vissza. Fia, aki egyéves önkényes, Budapestre jött, hogy itt kutatásokat eszközöljön. A bécsi lapok attól tartanak, hogy Ehrenzweig itt Budapestben kirabolták és meggyilkolták. Ez azonban csak kószsa hír, s nem valószínű, hogy Ehrenzweig öngyilkosságot követett el.

Gábor Aron emléke. A magyar szabadságharc regeszereű alakjának Gábor Aronnak sirja ma is jeltelenül hever. A hatvanas években a hazafias kegyelet megvásárolta a kőveket, melyekből az emlékoszlopot faragni kellett volna. Amde a hazafias buzgóság szalmatüze hamarosan kialudt, s a kővek ma is ott hevernek a kezdi-vásárhelyi Rudolf körház udvarán, számszerint kilencz nyers kő, melyből monumentális emléket lehetne készíttetni. A „Székelyföld” br. Szent-Kereszthy Stephanie buzgóságára apellál s felkéri, hogy vegye kezébe az ügyet, s a szabadsághős elfeledett sírját ne hagyja jetelelenül begyöpösödni. Br. Szent-Kereszthy Stephanie urnó annyit tanuságot adta nemesszivőségének, hogy bizton lehet remélni, hogy Gábor Aron sirja nem sokáig marad parlagon, s tövis helyett nem sokára díszes emlékkő is virág fogja ékesíteni.

Kolozsvárról. A Sámie emléke leplezése. Kolozsvárt Sámie László emléket ma leplezték le. Az emléksbeszédet Teleki Sándor szövegezte és Szász Gerő olvasta fel. Az átadó-beszédet Hegedűs István tartotta. Ugyanott mozgaiom indult meg, hogy Nagy Péter eihalt püspöknek nagyobb szabásu emlék állíttassék. A gyűjtést az erdélyi ref. egyházker. igazgatótanácsa rendezi.

Rochefort-párba. Rochefort Henrik az Intranszigeant ba a tientesini szerződést illetőleg közlik párbajra adott okot. A párbaj okt. 10-én fél négy órákor vivatott a Verrières erdőben. Mindjárt az első összecsapásnál Fournier jobb oldalán. Rochefort pedig nyakán kapott sebet. Erre a segítők egyhangulag elhatározták, hogy a párbaj folytatása lehetetlen.

Halalozás. Id. Geibel Károly, volt budapesti könyvkereskedő, a napokban Schwarzwaldében, hova évek előtt vonult vissza, 75 éves korában elhunyt. Megszökött bankgyűny. A nagy köröly járásbírósgá körözötti Bíró Jánost, ki mint a budapesti magyar kereskedelmi banknak jelzálogközlésön-üzletének megbízottja N. Károlyban több rendbeli csalást követett el s megszökött.

Magyarországi népviseletek az orsz kiállításon. A jövő évi orsz. kiállítás háziipari csoportbizottsága egy pár hónappal ezelőtt fel-szólítást intézett az összes háziipari megbízottak-hoz, hogy az ország különböző vidékein talál-ható eredeti népviseleteket rajzban vagy photog-rafiában és lehetőleg színezve, gyűjtsék össze és a kereskedelmi miniszterium illető szakosztá-lyába küldjék be. A háziipari megbízottak e felhívás következtében a napokban az ország minden vidékéről beküldték a népviseleteket feltüntető rajzokat, melyeket a csoportbizott-ság Báttfára küldött, hol a minták után M a u k s Nándor játékgyáros életnagysága, élethu bábukat készít. Közülök egy párt már be is küldött a csoportbizottságnak, mely a hű utánzatokkal meg van elégedve. Közöben a bábuk papírmachéból készülnek s az eredeti népviseletek szerint vannak felöltöztetve. A háziipar csarnoka mintegy 20 szobrára lesz fel-osztva s minden szobában más-más vidékből mezbe öltöztetett bábuk háziip tárgyak lesznek elhelyezve. Képviselő lesznek itt a csángó, székely, palócz, bánáti, kalotaszegi, feencsi, sváb, román, tót, szerb és bolgár népviseletek s háziipari tárgyak.

Az élelmi szerek hamisító ellen. A berlini rendőrfőnökség közhírré tette, hogy újvétől kezdve időközönként közöz fogja tenni mindazon személyek neveit, akik romlott vagy trichinesz húst, hamisított tej vagy élelmi szert árultak, sűteményeket játékszereket megretar-talmu színekkel mázolták be, titkos szereket árulnak jogosultságnélkül végeznek orvosi vagy szülésznői teendőket, ha ezen tények valamelyikédr r e n d ő r i e g megfenyítették. Mult héten a berlini rendőség már ki is füg-gesztette egy fölbírbírtokos nevét, aki rossz te-jet káldott Berlinbe.

Muzsák.

Színházak subvenciója. Az európai színházak között legnagyobb subvenciója van a párisi nagy operának 800,000 frank; a berlini királyi operának 700,000, a nápolyi San Carlo és a bécsi opera 300,000, a római Apollo színháznak 290,000, a kopenhági királyi és karlsruhei színháznak 250,000, a párisi „Comedie”-nek 240,000, a müncheninek 195 ezer, a milánói Scalának 175,000, a stockholmi királyi színháznak 150,000, a párisi vig operának 140,000, a palermói Bellini-színháznak 130,000, a turini királyi színháznak 60,000, a florenczi de la Pergole színháznak 40,000 és a genuai Carlo Felice színháznak 10,000 frank subvenciója van.

Ezeregy éjszaka. (Teljes kiadás Gal-land, Habicht, Vörösmarty és többek kiadasi után rendezte Nádor Gyula. Képekkel díszített első teljes magyar kiadás.) Nádor Kálmán könyvkiadó által egyszerűen küldtetek be hoz-zánk e mű 6—9-dik füzetét, melyekkel egy-szersmind első kötete van befejezve a négy-kötetre tervezett érdekes kiadásnak. Izéles kölső, csinos rajzok és becses beltartalom kö-tik le figyelmünket. — A teljes mű 36 fuzet-ből, illetve négy testes kötetből fog állani s ára fuzetenként 25 kr, mi a fuzetek díszes, illusztrált kiállítását tekintve, valóban jütá-nyos ár.

Helvey Laura k. a. hirtelen közéjből akadályok miatt egy ideig nem lephet szin-padra s ezért Csiky Gergely Nóra drámájának holnaputánra kitűzött első előadása egyelőre elhalasztatott.

A Petőfi-társaság vasárnap felolvasó-tulése igen szép közönséget vonzott az akade-mia Kisfaludy-termébe. Négy felolvasás volt jelezve, de Margitay Dezső novellája elmaradt. A program első pontja dr. Radó Antal Gio-vanni Verga olasz regényíróról szóló érteke-zése volt, melyet György Aladár olvasott föl. Ezután Komócsy József Tömérdek vendégnek „Az utolsó szó” című költeményét szavalta el. A költemény három orosz ifju bajnokkal fog-lalkozik, kik 48-ban ittak a Tisza vizéből; de ettől oly szabadságszomj szállta meg őket, hogy hóhé bárdtól veszték el. Utolsó sóhajaik azonban a szabadság után lassanként orkánná változtak, mely most viharzik végig a fehér-czár óriási birodalmán. Vegül Szabó Endre „Az égben” cimmal sikerült szatirikus költe-ményét olvasta föl, melyet a közönség zajosan megtapsolt. A felolvasásokat zárt ülés követte, a melyen a társaság kimondta, hogy az idénre tervezett szegedi kirándulása elmarad.

Törvénytésék.

A párisi 21 tagu tolvajbánda felett, mely aig ket het alatt 28 házban követett el betörései lopásokat, f. hó 9-én itelt a párisi fenytő törvénytésék. A banda több tagját 5 évre terjedő börtönnel sújtotta. Mikor felolvas-ták az ítéletet, az egyik vádlott, Loyton, felkiáltott: „Öt év! Nyomorultak!” és ezzel neki rontott egy börtönörnek. A többi örök odaszitték és Loytont elkeseredett ellentállás után kivetették. Radix, egy másik vádlott az örök akart segíteni, de amint felemelte a karját, az örök az hittel, hogy ő is támadni akar és neki rohantak. Nagy verekedés támadt, melynek csak nagy nehezen lehetett véget vetni. A végtárgyalásnak egyéb nevezetes mo-zzanatai nem voltak, de a vádlottak vallomási ismét számos bizonyosságot szolgáltatott arra, hogy a gonosztevőknek mily elvetemült és ve-zélyes válfaját képezik a párisi külső boule-vardokat ellepő Alfonzok.

A szent györgyi zsidóellenes zavargá-sokat tegnap tárgyalta a kir. tábla II. büntető tanácsa. A kir. tábla a magánlak megsértése miatt elített vádlottakat a magánosok elleni erőszak büntetésben mondotta bűnösnek s Gas-parovics János és Bask Tamás büntetését egy-egy évi, Bask Péterét 1 év és 3 hó, Zajcsek Pál, Haberreiter Mátyás és Wesselszky Károly büntetését pedig 8—8 havi börtönbüntetésre emelte fel, egyekben helybenhagyta a tör-vényszék ítéletét.

A Zsarnay Gyözö rendőrkapitány elleni fegyelmi ügyben a fővárosi közigazga-tási bizottság legutóbbi ülésében mondott íte-letet. A bizottság Zsarnayt a vad alól egyhan-gulag felmentette.

Közgazdaság.

„Iparművészeti vállalat.” czim alatt szövetkezést alakult, Budapestem mely főfel-adtául azt tűzte ki, hogy mindennemű mü-ipari tárgyat készít fa, bőr-, fém- vagy bár-minemű anyagból, különös tekintettel a ma-gyar jellegű kivitelle. E tárgyak tervezeteit, részletrajzait és kivitelt részint a vállalat tagjai, részint hírneves művészek vagy müpa-rokok készítik, kik az önálló magyar ipar-művészet megalakításán fáradoznak, illetőleg azon vannak, hogy az eddig összegyűjtött haj-dani és mostkori magyar himzésekben, szöve-sekben, faragványokban, festésekben, stb. ta-lalható eredetiséget a magyar müipar megre-mentésére felhasználják. E téren minél széle-sebb körben óhajt a vállalat működni. Vállal-kozik magyar jellegű apró piperetárgyak ké-szítésére, minők: kézi tükrök, keretek, kis tulipántos ládikák, továbbá magyar jellegű bútorkok, szobaberendezések, ugymint: székek, asztalok, szekrények, polczok, löczák és egye-bek előállítására, melyk anyaga tölgy, diófa, juhar, kőrtefa s más nemes fa. A vállala: élén Morzsányi József áll.

Budapesti sörtesvásár. Kőbánya okti 13. — Az üzlet változatlan. — Magyar uraság öreg nehez — fiatal nehez 44.—45.— közép 45.—50. — könnyű 46.—47. Szedett nehez — közép könnyű — Romániai bakonyi, nehez 48.50—49.50 átmeneti, közép — bakonyi könnyű — átmeneti, eredeti nehez — átmeneti közép 45.—46 átmeneti szerbiai nehez 45.—46 — átmeneti közép 45.—47 átmeneti könnyű — hízó 1 éves elősúlyban 4% 2 éves — öreg —

Tudósítás. Az 1884-dik évi okt 14-én megtartott debreczei betivásárról: 1 méter-mázsa Buza 7.00 6.80 6.60 1 „ „ kétszeres 6.00 5.90 5.80 1 „ „ rozs 5.80 5.65 5.50 1 „ „ árpa 5.20 5.10 5.00 1 „ „ zab 5.90 5.70 5.50 1 „ „ teugeri 5.10 4.95 4.80 1 „ „ köles 6.80 6.70 6.60 1 zsák burgonya 1.00 1 m.-mázsa szalonna 54.00 51.50 49.00 1 „ „ háj 54.00 52.00 50.00

Apró-cseprő.

Két francia arrói vitatkozott egyszer, ebéd utáni állapotban, hogy melyik uralkodó-jának köszönhet Franciaország leg többet. — Kis Pepinnek... O neki köszönhet Franciaország leg többet. — S ugyan miért? kérdé meglepve a másik. — azért, mert Nagy Károlyunknak ő az apja.

Ne legyen kényeser a vallásban! Az iga-zat e nélkül is megkülönbözteti mindenki a hamistól. A „Korán”

Fegyverlárma között hallgatnak a tör-vények. Ciceró.

És ha aztán már magyar, vagy gyökerig. Ez ezt mások mosolygják, nevetik: Ne szólj semmit csak ved meg a melled, S áld az istent, hogy magyarnak teremtett! Tóth K.

Nem tiszta a lantnak olyatén szolgálát. Hogy megénekeljen minden egyes lálát. Arany J.

Orvos ur, ha megmenti életemet, min-denem az öné. M á s n a p:

Orvos ur, ha én kigyógyít, fele vagy-onom az öné.

H a r m a d n a p: Uram, ha tökéletesen hejyre állít, ezer forint az öné.

N e g y e d n a p: Nos, doktorkám, hány vizittel is tar-tozom?

A közönség köréből. *) T. szürk. ur!

A városban azon hird terjesztik, mintha én a ruhavarrással többet nem foglalkoznék. A midőn ezt megezőfalom, tudomására hozom a közönségnek, hogy egy mint eddig, most is bármilyen női-ruha készített elvállalok. Különösen pedig színházi-ruhák gyors el-készítésére mindenkor a t. színháznok rendelkezésére álllok. Debreczen, okt 15. Kéler Ferencz, czeplőd-u. 2579.

Ezen rovatért melyben a közérdekű felszólalások díjtalanul közöltetnek, a szerkesztő csakis a sajtóháttal sággal szemben vállal felelősséget.

SZERKESZTŐI POSTA. Cs. (x-y) helyben. — Szivesen buzdítunk s azon esetben, ha fiatal emberrel van dolgunk: jót is reméljünk idő múltával.

B-Ujváros. A bus verset közölni fogjuk. Edith k. a-nak, helyben. — Lapunk min-denestre megfogja tartani régi beosztását — csak a felirati vita véget érjen, mely szerföltött igénybe veszi terhetek. A „Színház”-ról természetesen azért írunk oly sokat, mert az eső napokban a sajtónak is hozzá kell járulnia az érdeklődés felkeltéséhez. N. N. urnak, helyben. — Közöljük. Jöfi. Jelentkelek kihagyással közölni fogjuk. Van elbeszélésben jöföle kómikái ér, csakhogy az itt ott drasztikumokban nyilvánul.

Színház Holnap csütörtökön, okt. 16-án: Előszór „Utolsó szerelem”, D ó c z y Lajos 3 felv. vígjátéka.

Vasuti menetrend — Debreczennek. — Érvényes máj. 20-tól. —

Indulás: Budapest, Csepeld Nagyúrad felé: déli 12 ó. 7 p. este 8 ó. 50 p. Nyíregyháza, Miskolcz felé: d. é. 9 ó. 45 p. d. u. 3 ó. 53 p. Szathmár, Királyháza felé: d. é. 3 ó. 39 p. d. u. 4 ó. 32 p. Érkezés: Budapest, Nagyúrad felől: d. é. 3 ó. 19 p. d. u. 3 ó. 45 p. Miskolcz, Nyíregyháza felől: d. u. 6 ó. 50 p. d. é. 11 ó. 39 p. Szathmár, Királyháza felől: d. é. 11 ó. 47 p. d. u. 8 ó. 30 p.

Felíró szerkesztő: Gáspár Imre. Kiadó: Kutasi Imre.

LENGYEL és JURINITS

„kék csillag”-hoz Debreczenben

főtér Biedermann-ház, a volt NAGY AMÁLIA üzlethelyiségében. Ajánljuk a nagyérdemű közönség becses figyelmébe a téli idényre

legolcsóbb bevásárlási forrás

mindenféle ruhaszövetekbe, ternokba, flanelokba, jó mosó barchetekbe, női férfi trico alsó ingek, reklik és harisnyákba, valamint feltűnő olcsó árak mellett mindentéle beléseműket férfi és női szabók részére.

Ócska arany és ezüst teljes értékében bevételük.

LÖFKOVITS ARTHUR ÉS TÁRSA

órák és ékszerész

ÁRJEGYZÉKE.

Debreczen, főpiacz-uteza, 2142. a posta tőszomszédságában.

ÉZÜST ÓRÁK JÓTÁLLÁSSAL.	f-lejebb	GYÜRÜK.	s felejebb	ÉKSZEREK.	s felejebb
Henger férfi óra	9	Ezüst emaille gyűrű	2	14 karatos arany női medaille	8
" " " kettős fedéllel	12	14 karatos arany női gyűrű	4	Ugyanaz valódi gyémánttal	15
Horgony " " kettős fedéllel	14	" " " pecsét " "	5	Gyöngyörű ezüst férfi melltü	2
" " " kettős fedéllel	16	" " " facon " "	5	14 karatos arany " "	6
Remontoir kulcs nélkül huzb.	14	" " " karika üres	3	Legujabb ezüst női " "	2
" " " finom	16	" " " Valódi gyémánt gyűrű	5	14 karatos arany női " "	15
" " " kettős fedéllel	18	" " " férfi " "	12	14 karatos ar. garnitúra	20
" " " finom	24	" " " Fülbevalók		" " " valódi gyémánt.	30
Nickel remontoir	10	14 karatos arany gyerm. függő	1	" " " inggomb párja	4
Arany órák jótállással.		" " " Valódi gyémánt " "	3	" " " lánczongomb garri.	20
14 karatos női henger	19	" " " Fekete emaille " "	2	Ezüstneműek.	
" " " kettős fedéllel	25	" " " Valódi gránát függő	12	Ezüst gyertyatartó párja	35
Remontoir	28	" " " Valódi gránát függő	15	" " " cukorszelence	35
" " " kettős fedéllel	35	" " " Ezüst lencse " "	2	" " " kenyérkosár	30
Férfi horgony	25	" " " Ékszerek.		" " " névjegytartó	20
" " remontoir	30	14 karatos arany férfi láncz	19	" " " gyümölcs állvány	10
" " " kettős fedéllel	45	" " " Legujabb rövid női láncz	25	" " " kúcsartó	5
" " " erős	70	" " " 14 karatos arany karék	19	" " " burnótszelence	6
Inga órák jótállással		Ugyanaz valódi gyémánttal	30	" " " dohányzselence	12
8 napig járó 1 m. hosszú	17	Legujabb ezüst karék	3	" " " gyermekevő eszköz	5
" " " óra s félórát ütő	24			" " " pár préselt ezüst dessert	9
" " " 1 m. 30 cm. hosz.	20			" " " sima	4
" " " óra s félórát ütő	26			" " " ezüst étesszköz.	15
" " " s negyed	35				

Minden tárgy a kir. fényjelző hivatal bélyegével van ellátva.

5521.
1884.

Arverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város tulajdonát tevő »Halápi-telek« 216 hold, 443 □ öl földbirtok a folyó 1884-ik évi október 1-től hat évre 5521/1884. számú tanácsi végzés folytán folyó október hó 22-én szerda napon d. e. 10 órakor a városház nagytermében nyilvános árverésen haszonbérbe kiadatik, még pedig akár a rajta levő istálló, marha-ól, góré, kut és laképületekkel, akár ezek nélkül.

Kikiáltási ár 650 frt, melynek 10 %-ka árverés alkalmával bánatpénzül leteendő, — egyéb feltételek a számverő hivatalban megtekinthetők.

Debreczenben, 1884. okt. 13.

A városi tanács.

Közvetlenül importált
JAMAICAI-RUMOT,
francia Cognacot, minden-
nemű legfinomabb likörököt,
szeremi ó szilvóriumot ajánl
Aron Manó és Társa.

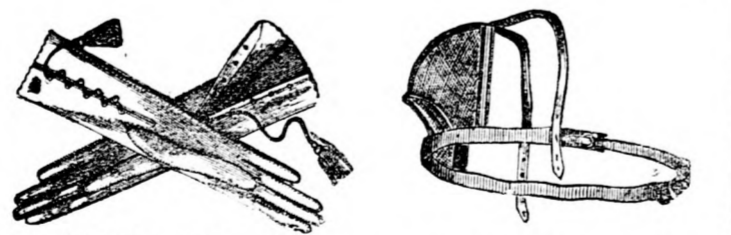
Ruganyos felkötők 2 frt 10 kr 4 frt 50 krig.

Mután a véletlen szerencse kedvezett, egy igen olcsó s a mellett kitűnő szuom bőrányaggal rendelkező gyárral megismerkednem, a nagyérdemű közönség érdekében üzletemet úgy szereltem fel, hogy bárki izlésének és igényének tökéletesen megfeleljen.

Ennél fogva bátorokodam a n. é. közönség figyelmét felhívni, miszerint utjólaj felszerelt

KEZTYŰS-ÜZLETEMET (KISTEMPLOM BAZÁR-ÉPÜLET)

a legkitűnőbb jó minőségű, saját gyártmányú eszközökkel berendeztem, a melyek a helybeli piacon a legutányosabban egyedül csakis nálam vagy tölem szerezhetők meg.

Az árak egyenlők a glace, mosó szarvasbőr vagy katonatiszti keztűknél. Továbbá ajánlom a nálam készült ruganyos és az ugynevezett ruggyanta **SERKÓTÖMET** is, melyek nem tetszés esetén visszacserélhetők; nevezetesen ajánlom a legjobb és legalkalmasabb **SZUSZ-PENZORIUMOKAT** különféle mustrákban és nagyságokban, melyekből mindig nagy készlettel rendelkezem, ajánlom minden a keztűséghez tar.ozó cikknek elkészítését a legnagyobb pontossággal. — A sérkótök megrendelésénél a derékosság szükségeltetik és annak kijelentése kériatik, hogy jobboldalra vagy baloldalra kívántatik-e?

Pestieknek sokkal olcsóbb és jobb készletből, nálam megrendelhető szarvasbőr-nadrág, lepedő, pána, és ütő-párna, sipka-béles 80 kr. Szarvasbőr-nadrág-festést, mosást, ugyszintén keztű-mosást és tisztítást elvállalok.

Üzletemben tartok férfi és gyermek számára való nadrágtartót, női fecskendő.

ket, fülfecskendőt, méhpaperecet és mindenféle harisnyakötőt bőr- és seylemből; ugyszintén nálam kaphatók: a legjobb szeplo kenőcs, egy téglí 50 kr. Halottai fekete leírás és női keztűket nagyválasztékban tartok, ugyszinté báli férfi és női keztűket készletben kaphatók és megrendelhetők, melyet a legrovidebb idő alatt elkészítek.

Mindezeknél fogva a n. é. közönség becses figyelmét kérem és meleg pártfogásáért eszedezem.

NAGY ANDRAS,
keztű-gyáros.

Szarvasbőr nadrág 18 forinttól 35 forintig.

Nadrágtartó és dohányzacskó a legolcsóbb árakon.

UJ CZIPÓ ÜZLET.

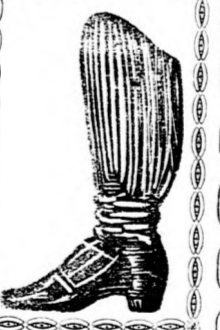
AZ ARANY CSIZMÁHOZ

Debreczenben, Czegléd-utczán, a városháza alatt, a régi takarékpénztár tőszomszédságában.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy az **ősz idényre** női, férfi és gyermek cipő raktáramat

a mai kornak megfelelőleg a legdusabban szereltem fel, hol is minden fajta legjobb minőségű **cipő árúk** a legutányosabb árak mellett szerezhetők be, főtörökvésem ezután is, mint eddig, oda irányuland, hogy a nagyérdemű közönség becses pártfogását és bizalmát megnyerhessem.

A nagyérdemű közönségnek becses pártfogásáért ezutta. hálás köszönetemet kinyilvánítván, magamat továbbra is becses kegyeibe ajánlva maradok kiváló tisztelettel

Falk Ottó.

Megrendelések mérték után és javítások a legpontosabban eszközöltetnek.

Mack-féle Ulmi dupla-keményítő.

(Egyedüli gyáros H. Mack Ulmban, a Duna mellett.)

A legjobb s teljesen ártalmatlan

keményítő-szer.

A vasalásnál a legnagyobb könnyűséggel használható.

S mindazon tulajdonokkal bír, mely megkívánatik egy vakító fehér, egyenlően ruganyos ugynezett fénymosáshoz.

Kapható mindenütt.

Egy negyed kilós doboz ára **20** krajczár.

Előzetes...
Egyes szám...
A lap zselemlő részét...
Előzetes...
KUTASI IMRE

Pártunk

— Pártunk
tegnap nyújtá b
válaszfelirati jav
A nemzet i
sza e mesterileg
eljutnának azok
hallanának már
hangot.

Hadd beszéljen

Felséges csás
zafias készséggel
tal összehívott jele
állami fenmaradás
és anyagi jólété
kodjunk. De mielő
fognánk, nem hal
hogy a választás
viselőhöz eredet
visszaélés követte
A vesztegeté
selők és hivataln
sőt nyomása a pos
igen sok kerületb
nes erőszak, azon
megmetyezik, me
raának eredmény
zodalmat nem csak
a parlamenti ren
véleményünk szeri
ha egyrészt oly k
ország Gyveinek v
fölebe törvénynek
nyos szabadságnak
biztosítását s ez á
örökíteset, s ha
hozatik be s a ké
lasztások érvénye
rubáztatik a bírás
Felséged sok
törvényhozás figye
Osztozunk F
szerint a főrendi
folytonosan a felad
tovább nem halasz
e tárgyban benyujt
járulni, ha az által
leti alapon nyugvó
zásba hozatik, s eg
len lesz, másfelől a
dályt nem fog képe
Az állami tisz
törvény útján való
juk, — de óhaj
lati szabályzat (p
mely a tisztviselők
biztosítsa.

S óhajtuk a
a büvádi eljárás
esküdtészeki intézm
az anyai idő óta k
nek is, meg pedig
szere való előt-r
vetlenség és szóbel
tását, s a bírósági
lapítását, s ezáltal
tosítását.

Szintugy szük
közmunika ügynek
folyók, különösen
érdekében szabály
lás tárgyává tesz
akadályoknak elhá
továbbá az arvizm
tását, a vízijognak,
nek, a bányajogna
az idegen és káros
honosítási és közse
tal való korlátozás
gazdasági és nemze
telepítésnek állami
elősegítését.

Az általános
állítás, ha azok n
desék eldöntésére,
viselőök önkénye
sára lesznek hivata
esetekben, is mely
érvényesen döntse
get fog pótolni; d
pasztalt számtalan
visszaélésnek orvo
központosítási rei
kormányzat serelm
sabb ellenőrzést
követel, mely csak
viselőök nem haszn
valóik által.
Felséged ar
gyelmünk, hogy